

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusika õppekava

Raina Luht

**MUINASJUTULINE RÄNNAK MUUSIKAS 3-4 AASTASTE
„HUVITERA“ MUUSIKARINGI LASTEGA**

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Tuuli Jukk, MA, muusikahariduse õpetaja

Viljandi 2023

Resümee

Muinasjutuline rännak muusikas 3-4 aastaste „HuviTera“ muusikaringi lastega

Käesoleva loov-praktilise lõputöö eesmärk on anda ülevaade minu õpi- ja töökogemusest, muusika ja muinasjuttude omavahelisest seosest ning nende potentsiaalsetest kasutusvõimalustest õpetamisprotsessis, kontserdi kontseptsioonist, repertuaarist ja ettevalmistusest. Lisaks analüüsida praktilise osa edusammudest ja piirangutest.

Kontsert toimus 15. mail Tartu HuviTera erakoolis ning üles astusid muusikaringi kolme kuni nelja aastased lapsed. Kirjalikus osas on välja toodud ka antud vanusevahemiku muusikalised eeldused ja oskused, kuna töotan hetkel just sellises vanuses lastega. Kontserdi üldine kontseptsioon oli muinasjutuline rännak, mida rikastasid tundides õpitud ja esitatud laulud. Muinasjutt kujunes välja kindla repertuaari põhjal, mida tundides harjutasime. Kontserdi eesmärgiks oli anda võimalus lastel oma andeid näidata ja end proovile panna. Etteaste oli ka „HuviTera“ muusikaringi üheks väljundiks.

Võtmesõnad: muinasjutt, muusika, pedagoogika.

Abstract

Fairy tale journey in music with 3-4 year-old children from „HuviTera“ music lesson

The aim of this creative-practical thesis is to provide an overview of my learning and work experience, the relationship between music and fairy tales, and their potential uses in the teaching process, the concept of the concert, the repertoire, and preparation. Additionally, an analysis of the successes and limitations of the practical part will be conducted.

The concert took place on May 15th at the HuviTera private school in Tartu, and children aged three to four participated in the music lessons. The written part also highlights the musical prerequisites and skills for this age group, as I am currently working with children of this age. The general concept of the concert was a fairy tale journey, enriched with songs learned and performed during the lessons. The fairy tale was developed based on a specific repertoire that we practiced during the lessons. The purpose of the concert was to provide an opportunity for children to showcase their talents and challenge themselves. The performance also served as an outlet for the "HuviTera" music circle.

Keywords: fairy tale, music, pedagogy.

SISUKORD

SISSEJUHATUS	5
1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS	6
2. TEOREETILINE TAUST	8
2.1 Muusika kasulikkusest lapseas.....	8
2.2 Lapsele õpetatavad muusikalised oskused.....	9
3. MUINASJUTT JA MUUSIKA	11
3.1 Muinasjutu olemus.....	11
3.2 Muinasjuttude kasutamine õppetegevuses	11
4. KONTSERDIKAVA KONTSEPTSIOON JA ETTEVALMISTUS	13
5. REPERTUAARI METOODILINE JA MUUSIKALINE ANALÜÜS	15
5.1 “Tere-tere sulle”	15
5.2 “Pääväk, tule vällä”	15
5.3 “Sõõru, lehmakene”	16
5.4 “Vannilaul”	16
5.5 “Õhtul, kui jõuan ma koju”	17
5.6 “Metsamuusika”	18
5.7 “Võlulill”	18
6. REFLEKSIOON	19
KOKKUVÕTE	20
KASUTATUD KIRJANDUS	21
LISAD.....	22

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osaga annan ülevaate enda muusikani jõudmise loost, teoreetilisest osast ehk muusika lõimumisest muinasjuttudega, selle tähtsusest ning praktilisest osast ehk kontserdi kontseptsioonist ja selle ettevalmistusest. Kirjaliku töö eesmärgiks on lühidalt kokku võtta minu õpi- ja töökogemused ning analüüsida muusika ja muinasjutu koos toimimist, proovides seda ka praktikas rakendada kontserdi näol.

Kirjalik osa on jaotatud kuueks suuremaks peatükiks. Esimeses peatükis räägin enda senistest tegemistest ja muusikani jõudmise loost. Teises ja kolmandas peatükis sukeldun teoreetilise osa juurde, milleks on muusika kasulikkus lapseas ning muinasjutu ja muusika omavaheline seos. Neljandas peatükis annan ülevaate kontserdi ettevalmistusprotsessist ning kontseptsioonist ja viiendas peatükis on välja toodud kontserdil esitamisele tulevate lugude meetodiline analüüs. Kuuendas osas analüüsin kontserdi õnnestumist.

Etteaste on „HuviTera“ muusikaringi üheks väljundiks. Ringis osaleb 9 toredat ja särasilmset last, kes kõik on kolme kuni nelja aastased. Analüüsin ka kirjalikus osas seda vanusevahemikku, kuna töotan hetkel just sellises vanuses lastega. Olen arvamusel, et laps, kelle loovust toetatakse ja arendatakse, jääb suure tõenäosusega loovaks, suudab olla paindlik ning kohaneda ka pidevalt muutuva maailmaga. Kontserdi ilmestamiseks olen lugudest lähtuvalt loonud ka muinasjutu, mida olen tund tunni haaval väikeste sissejuhatavate kildudena lugudele liitnud. Muinasjutu fantaasial on aidanud lennata ka lapsed, kes andsid oma panuse kujutluspiltide loomisel ja loo ilmestamisel.

Kontsert leidis aset Tartu erahuvikoolis „HuviTera“ 15. mail kell 16.00. Laste liikumiste ning pillisaadetega astus koos minu ja HuviTera lastega üles ka Merli Mäevälja. Kontserdi salvestamisel oli abiks Jürgen Pulles.

1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS

Oma suure huvi muusika ja eelkõige laulmise vastu avastasin juba päris väiksena, kui esinesin lasteaia ja kooli pidudel. Erinevatel lauluvõistlustel ja esinemistel olen ma osalenud nii kaua kui ma ennast mäletan. Esimene suurem ülesastumine oli aastal 2008 kui toimus lauluvõistlus Laulukarusell, mida kanti üle ETV-s ning kus mul õnnestus saada maakonna kolme parima sisse. Sealt alates sain ma enesekindlust ja motivatsiooni veelgi juurde asjaga edasi tegelemiseks. Lisaks olen laulnud ka E STudio lastekooris, Elleri tütarlastekooris, naiskooris Kuma, Võru Gümnaasiumi segakooris ning E STudio noortekooris.

Pärast põhikooli lõppu otsustasin jätkata oma kooliteed Võru Gümnaasiumis ja ka see valik võimaldas mul ennast musikaalselt veelgi enam avastada, vaatamata sellele, et ma muusikakoolis ei käinud. Laul ja muusika helises sees kõvemini kui ei kunagi varem. Ei läinud kaua aega mööda, kui liitusin kooli segakooriga. Võru Gümnaasiumi segakoor võttis osa laulupidudest ning osales paljudel erinevatel üritustel nii Võrus, kui Võrust kaugemal. Kõige kaugem kontsertreis toimus 2017. aasta oktoobris, kui käisime kooriga Ameerikas. Tippvormi ajamiseks algasid ettevalmistused juba aprillis ning kestsid kogu suve. Nädala jooksul külastasime 2 osariiki (Illinois ja Wisconsin) ning Põhja-Ameerika “tuulist linna” Chicagot. Andsime 4 täismahus kontserti erinevates kirikutes, tuues kaasa ainult Eesti muusikat. Madison West High Schooli ja Appelton West High Schooli suurtes saalides toimus 7 *workshop*’i ning mitmeid spontaanseid esinemisi. Ööbisime erinevates peredes, mis võimaldas meil näha eriti lähedalt nende kultuuri ning igapäevaelu. Reis pani sügavalt mõistma seda kui tore on tutvuda ja õppida teiste rahvaste ja kultuuriga, kuid ka seda, kui hea on Eestis elada ja kui uhke tunne on nimetada just seda kohta oma kodumaaks.

Gümnaasiumis sai alguse ka meie väike neljaliikmeline vokaalansambel, mille nimeks sai Reha. Ansambliga käisime kolme tegutsemisaasta jooksul paljudel erinevatel üritustel esinemas ning olime soojendusesinejad ka suurematele artistidele nagu Jaagup Kreem ja Taavi Langi, Karl-Erik Taukar ning Estonian Voices. Samuti avanes meil võimalus 2017. ja 2018 aastal osaleda Võru lastefestivalil ning üles astuda koos Birgit Sarrapi, Kalle Seppa, Getter Jaani, Gerli Padari, Uku Suviste ja Eesti Kaitseväge orkestriga Peeter Saani juhendamisel. Laulsime paljudes lugudes neljahälset *back*’i, mille seaded oli teinud Kristina Bianca Rantala ning tegime ka duette ja ühislugusid.

Parallelselt vokaalansambliga, sai alguse ka kitarr ja laulu duo Andreas Palliga, kellega käisime samuti esinemas erinevatel suurematel ja väiksematel üritustel nii Põlvamaal,

Võrumaal kui ka Tartus ja Tallinnas. Kõigi nende ettevõtmiste kõrvalt sai mulle üha enam selgemaks, et muusika on see, mis mind edasi viib ja mis mulle kõige rohkem rõõmu toob.

Pärast gümnaasiumi lõpetamist oli selge, et tahan jätkata oma õpinguid just Viljandis. Olin käinud ühel korral Viljandis Noore Muusiku koolis, kus tutvustati muusika õppekava ning muid tegemisi muusikamajas. Mulle tundus see väga sobivat. Kuid takistuseks sai minu enda hirm hakkama saamise osas. Tahe oli suur, kuid muusikakooli puudumise ebakindlus oli sellel hetkel veelgi suurem. Astusin 2018. aastal sisse hoopis kultuurikorralduse erialale.

Kultuurikorralduse eriala andis mulle väga head algteadmised ürituste korraldamise, projektide kirjutamise ja ka raamatupidamise kohta, kuid kõrvalt jälgisin siiski, mis muusikute poolel toimub. Kultuurikorraldajana sain osa võtta Viljandi hansapäevadest, kus olin korraldaja parem käsi ning ansambli Põhja Konn kaevumäe kontserdi lavamanager. Samuti võtsin esimest korda elus osa Viljandi Pärimusmuusika festivalist ning olin sealgi lavamanageri rollis.

2019. astusin sisse Viljandi Kultuuriakadeemia koolimuusika erialale. Sellel hetkel kui ma erialale sisse astusin, ei osanud ma suurt midagi oodata ega mõelda. Teadsin vaid, et tahan ka teoreetiliselt aru saada ennast ümbritsevast muusikamaailmast ning endale tõestada, et see on võimalik - tulla ilma muusikalise hariduseta ülikooli muusikat õppima. Endalegi üllatuseks hakkasin järjest rohkem mõtlema muusikapedagoogika peale, kuna sinna poole oli ka eriala suunitlus. Mõte professionaalseks lauljaks saamisest hakkas pöörduma, kuid kirg laulmise vastu ei hääbunud.

Esimene aasta muusikaõpinguid läks kiirelt, kuid ka vaevaliselt. Aasta lõpus oli näha silmnähtavat arengut ning tahe teha ja teadmisi omandada oli suur. Kuid algajale klaverimängijale oli kohe kõike korraga liiga palju. Minu põhipilliks sai klaver ning enamus ajast läks harjutamisele, et teistele järele jõuda. Teisel aastal tundsin teatavat survet teha sama sooritus, mis eelmisel aastal, kuid mitmed elulised asjaolud mängisid minu vastu. Koormus kasvas ning silmaga nähtavaid muutusi polnud näha, mis tekitas pisut ebakindlust. Sellele vaatamata andsin endast sellel hetkel parima ning tahe õppida, oli suur. Kolmandal aastal anti mulle luba teha põhipill pooleks - klaveriks ja lauluks. Motivatsioon kasvas ning teele tuli ka esimene erialane töö - muusikaõpetaja Vastemõisa algkoolis.

Kogemus muusikaõpetajana oli äärmiselt õpetlik ning näitas erinevaid külgi ka minu enda kohta. Olen vaikselt aru saamas, mida tähendab olla õpetaja ja see pakub mulle järjest rohkem huvi. Hetkel töötan Tartus erahuvikoolis „HuviTera“ ning ootan suure põnevusega, mida elul mulle veel pakkuda on. Kindlasti tegelen lähitulevikus edasi ka laulmisega.

2. TEOREETILINE TAUST

Antud peatükis räägin lähemalt muusika kasulikkusest lapseas ning täpsemalt ka kolme kuni nelja aastaste laste muusikalistest oskustest ja ootustest. Keskendun antud vanusevahemiku uurimisele, kuna töö praktilise osa kontserdil astuvad üles just kolme kuni nelja aastased lapsed.

2.1 Muusika kasulikkusest lapseas

Muusika kasulikkusest räägitakse palju ning see mängib olulist rolli inimkonna säilimises ja arengus. Muusikaõpetus on koolieelses eas olulisel kohal ning ei hõlma endas ainult lapse musikaalset arengut, vaid ka kognitiivse, sotsiaalse ja füüsilise arengu aspekti silmas pidades. Laps tajub ümbritsevat meeleolude ning emotsioonide kaudu ning muusika tekitab meis neid emotsioone (Kumpas, A., Vikat, M. 2001).

Muusikapsühholoogid väidavad, et muusikalised eeldused ja võimed arenevad kõige võimekamalt just enne kooliiga. Õppe- ja kasvatustegevuse üks põhilisi eesmärke lapse muusikalise arengu seisukohalt on luua alus, millele rajatakse edaspidine huvi muusika vastu ning julgustada end edaspidi muusikas loovalt väljendada. Koolieelne muusikaõpetus peaks keskenduma eelkõige laste emotsioonide arengule ning eduelamusele, mida läbi muusika edasi anda (*ibid*). Olen täheldanud ka oma praeguses töös lastega, kui oluliselt saab muusika abil mõjutada nende emotsioone ja kui ruttu võtavad nad ühe või teise hoiaku vastavalt loo sisule ning sellele kuidas seda ette kantakse. Musitseerimine on ka hea suhtlusvahend ja võimalus oma tunnete väljendamiseks.

Kõigil lastel on vähemal või rohkemal määral musikaalsuse alged olemas. Musikaalsuse all käsitlen siinkohal rütmitunnetust, helilaadi taju, kuuldekujutusi ja muusikalist mälu. Kõik need komponendid on omavahelises tihedas seoses ning musikaalsuse põhitunnus väljendub võimes muusikat läbi elada. Musikaalne tegevus stimuleerib lapse emotsioone ning aitab neid paremini mõtestada ja tajuda.

Tundekasvatust kui sellist tuleb väärtustada võrdselt lapse intellektuaalse arenguga. Õpetamisel lähtutakse sellest, et saadud oskusi ja teadmisi oskaks laps kasutada ka teistes eluvaldkondades ning tal tekiks seos ka teiste õppeainetega. Kõikide muusikaliste tegevuste kaudu, olgu selleks laulmine, kuulamine, rütmiline liikumine või pillimäng, on võimalik

kujundada ja arendada nii lapse muusikaliseid ja loomingulisi võimeid kui ka kultuurilisi ja sotsiaalseid väärtushinnanguid (Muldma, M. 2008).

2.2 Lapsele õpetatavad muusikalised oskused

Alljärgnevas peatükis keskendun 3-4 aastaste laste muusikalistele oskustele ning olulistele aspektidele, mis puudutavad eelkõige muusikaõpetust. Keskendun sellele vanusevahemikule, sest käesoleva lõputöö praktilises osas töötan just selle vanuserühma lastega. Kuna selles vanuses on arengutasemed erinevad, siis on erinevad ka õpiväljundid ja meetodid. Kõiki oskusi on vaja kujundada järk-järgult loogilises järjekorras, et laps saaks kohaneda ja õppida.

Raamatu “Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad” (Kulderknup, E 2008) kohaselt on kolmeaastase ja neljaaastase lapse muusikalised väljundid sarnased, kuid ilmneb ka teatavaid erinevusi:

Kolmeaastase lapse eeldatavad muusikalised oskused

1. Lapsed õpivad õpetajaga kaasa laulma, jälgides ühist tempot ja laulu iseloomu. Neid ergutatakse ka iseseisvalt laulma ning lugude tempo peaks olema mõõdukas, et laps jõuaks kaasa mõelda ja kohaneda. Erilisel kohal on ka helide ja pillide maailm. Püütakse imiteerida erinevaid hääli (looma, linnu, sõiduki).
2. Laps õpib muusika järgi liikuma, lähtudes tempost või meeleolust. Õpetatakse kõndi, jooksu, keerutusi, paarilisega kõndimist, kätest kinni hoidmist ja liikumist, ringi moodustamist ja ringjoonel kõndimist. Kasutatakse loomi ja linde matkivaid liigutusi ning põimitakse neid ka laulude või mängude sisse.
3. Arendatakse kuulamistaju ja kuulamisoskust ning laste võimet reageerida erineva meeleoluga muusikale. Erinevaid instrumente kasutades arendatakse ka tämbriolist kuulmist ning kuidas üks või teine pill võiks kõlada (kõrge, madal).
4. Õpetatakse mängima ja kasutama erinevaid rütmipille ja eristama neid tämbri järgi. Tehakse lihtsamaid rütmiharjutusi trummidel ja kõlapulkadel.
5. Õpitakse pille kasutama ka laulu või loo sees, et oskaks kasutada neid saatepillina liikumise, kuulamise või laulmise saateks.

Neljaaastase lapse eeldatavad muusikalised oskused

1. Arendatakse lauluoskust. Eelkõige pööratakse tähelepanu sellele, et laps laulaks väljahingamisel loomuliku ja vaba häälega. Keskendutakse diktsioonile ja rütmikale ning arendatakse ansamblitunnetust koos teistega lauldes. Õppeaasta lõpus peaks laps oskama laulda mõningaid õpitud laule.
2. Õppetöös kasutatakse erinevaid mängu, lugusid ja seoseid muusika tegemiseks ja laululoomeks. Tihe seos muusikal ja mängul.
3. Lapsi õpetatakse rõõmu tundma rütmilisest eneseväljendusest. Õpitakse tundma loo algust ja lõppu ning liikuma vastavalt muusikaosadele või fraasidele. Eristatakse tempo muudatusi, helitugevust ja kõrgusi.
4. Õpetatakse kergeid liikumismustreid ning rütmilist liikumist hanereas ja ringis, üksi ja paaris. Arendatakse ka liikumisloomingu algeid.
5. Lapsed õpivad edasi andma ilmekalt muusikas tuntavat meeleolu ning oskavad vastavalt sellele liikuda. Õpivad esitama lihtsamaid tantse, kasutades õpitud tantsuelemente: sulghüpped, püstplaks, galopp, kand-varvasastak.
6. Arendatakse oskust kuulata laulu või muusikapala lõpuni. Samuti pööratakse tähelepanu emotsionaalsele vastuvõtu- ja väljendusoskusele. Laps oskab vahet teha muusika väljendusvahendil (kiire ja aeglane; vaikne ja vali; kõrge ja madal). Tutvustatakse ka eesti rahvamuusikat.
7. Laps oskab kasutada ja eristada rütmipille ning kasutada pille liikumise ja laulmise saateks. Arendatakse ansamblitunnetust, jälgides ühtset tempot, pillimängu õigeaegset alustamist ja lõpetamist.

Kokkuvõttes peaksid 3-4 aastased lapsed olema võimelised õpetajaga kaasa laulma, lauldes kaasa üksikuid silpe, sõnu ja lauselõike ning kaasa tegema laulude esitamises (laulab või plaksutab kaasa). Rütmilise liikumise kohapealt oskab koos õpetajaga vastavalt muusikale liikuda, tunnetades pulssi ja meetrumit. Oskab kuulata muusikat ning vastavalt muusikale reageerida. Mängib muusikat kuulates, liikudes ja lauldes kaasa kehapillil või rütmipillidel. Kindlasti võivad eelnimetatud punktid ka omavahel erineda, kuna iga lapse areng on väga individuaalne.

3. MUINASJUTT JA MUUSIKA

Laste sisemaailm on väga mänguline ning seetõttu on varajases eas mõistlik ka muusika nendeni tuua mängu ja loovuse kaudu. Üheks väga toredaks vahendiks on erinevad muinasjutud ja lood. Neid on võimalik kohandada vastavalt tunni eesmärgile ning teemadele, mida tunnis käsitlema hakatakse.

Nagu juba eelnevalt mainitud, tajub laps ümbritsevat meeleolude ja emotsioonide kaudu. Tähelepanu haaramiseks ja huvi tekitamiseks võiks kunstitegevusele eelneada teemasse sissejuhatav mäng, luuletus, väike vestlus, lihtne lavastus või muinasjutt, mis tekitaks laulu vastu huvi ja soovi seda omandada. Oma töös kasutan kõige rohkem väikseid vestlusi või muinasjutte.

3.1 Muinasjutu olemus

Muinasjutt on õnneliku lõpuga lugu mingist tegelasest või tegelastest, mis räägib enamasti ringi rändamistest, erinevatest võitlustest, ebaõnnest ja õnnest. Muinasjutt räägib lapsega oma sümbolite keeles ning aitab mõtestada inimeseks olemise mõistet. Jutustustest koorub lahti palju võrdelisi momente ka meie igapäevaelust ning see võib aidata last hirmudest ja negatiivsetest mõtetest vabastada (Laxen, U 2005).

Fookuses on alati maagia ning ebatavalised situatsioonid, mis teevad peategelastest kangelased ning annavad neile võimaluse sobituda ümbritsevasse keskkonda. See on ühtlasi ka kunstiline väljamõeldis, mis põhineb enamasti fantaasial. Muinasjutt hõlmab sageli endas tähtsat sõnumit, mis kogu loo vältel lõpuks välja koorub (Moora, K 2017)

3.2 Muinasjuttude kasutamine õppetegevuses

Varem oli muinasjutt elav pedagoogika, mida anti edasi põlvest põlve. See pärineb ajast, mil inimese teadvus oli teistsugune ning väärtushinnangud teised. Sellel ajal oli inimene võimeline kogema seda, mida lapsed siiani teevad - tunnetavad, et asjadel on hing. Lapsed mõistavad muinasjutu piltliku keelt alateadlikult ning muinasjutu üheks kuld reeglilik on, et alati toimub justkui pääsemine ja headus võidab kurja (Laxen, U 2005).

Oma töös lastega kasutan tihti lauludesse sisseelamiseks mõnda lugu elust enesest või jutustan mõne muinasjutu, et lapsi kaasata. Eriti meeldib neile lugude jutustamine nii, et

igaiüks paneb juurde oma väikese mõtte ja lõpuks tuleb sellest kokku lugu. Oleme ka loo põhjal ise loonud väikseid laule. Enamasti mõtlen loo välja laulu põhjal, mis selle teemaga haakuks.

Muinasjuttude jutustamine annab lapsele väikese hingetõmbe pausi ning lubab sukelduda enda mõtete maailma. Muinasjuttude kasutamine õppetegevuses eeldab muidugi ka seda, et õpetaja on teadlik, mida mingi konkreetne lugu lastele õpetab, kuidas see lapsi kõnetab ning mil moel on see arenguga seotud. Loost koorub tihtilugu välja tegelaste käitumise põhjused ning tagajärjed, mida on hea lastega läbi analüüsida ja arutleda. Muinasjutud toetavad ka lapse sõnavara, lausete ülesehitamise oskust ning mälu (Moora, K 2017).

Muinasjuttude põhiliseks väljundiks võiks olla armastus elu vastu. Anda usku ja lootust, et vaatamata ebaõnnele või halvale saatusele on võimalik raskused ületada ja kõigest võitjana välja tulla. See on hea viis anda lastele võimalus samastuda loo kangelastega ja elada läbi loo sündmustikku. Muinasjutud võimaldavad lastel kogeda sarnaseid tundeid, aga seda mugavas ja turvalises keskkonnas.

4. KONTSERDIKAVA KONTSEPTSIOON JA ETTEVALMISTUS

Kontserdi tasane ettevalmistus algas veebruaris, kui alustasin tööd muusikaringi juhendajana „HuviTera“ koolis. Alustasime lihtsamate eakohaste laulude ja lugude õppimisega ning panin eelkõige rõhku sellele, et lapsed tunneksid ennast mugavalt ja harjuksid tunni iseloomuga. Hakkasin ka vähehaaval lisama lauludele erinevaid elemente - pillid, liikumine, tants, hääled. Kuna tund kestab vaid 30 minutit, siis on tegevused üsna limiteeritud. Tunni ettevalmistamisel püüdsin lähtuda sellest, et lühikese aja sisse mahuks piisavalt laulu, liikumist ning ka pillide mängimist.

Algusest peale olen teadlikult rakendanud ka tunni alguse ja lõpu laule, mis fikseerivad laste jaoks ära millal tund algab ja millal lõpeb. Samuti olen kasutanud “jutupulga” kontseptsiooni – see, kelle käes on jutupulk, saab enne alguse laulu soovi korral midagi rääkida ja jagada. See annab hea võimaluse tunni alguses kõik jutud ära rääkida ning aitab paremini keskenduda tunni teemadele.

Kontserdi kontseptsiooni välja mõtlemisel, lähtusin eelkõige juba õpitud lugudest. Kuna pean arvestama ka laste vanust, siis selge oli see, et täispikka kontserti rohkete lugudega teha ei saa. Pidin asjale loominguiliselt lähenema. Võtsin kokku kõik lood, mida olime selleks hetkeks õppinud ning hakkasin laulude ümber mõtlema muinasjuttu. Oluline oli see, et muinasjutt haakuks ka lauldavate lugudega ning see, et lastel oleks põnev ja iga kord tuleks juurde nüansse, mis on jälle natuke teistmoodi kui eelmisel tunnil.

Esimese asjana noppisin välja võtmesõnad lugudest - loodus, loomad, igapäeva elu ja maagia. Kuna esimese lauluna õppisime “Pääväk, tule vällä”, siis tundus paslik alustada muinaslugu just selle lauluga. Antud loo temaatika seisneb selles, et vihma sajab ja lauluga üritatakse seda minema peletada. See tundus olevat piisavalt muinasjutuline, et seada see loo põhiteemaks ning hakata ehitama selle ümber muinasjuttu.

Teise olulise ja vahva mõtte sain loovmängu loengust eelmise aasta sügissemestril. Loengusse olid toodud erineva suurusega tüllkanga jupid ja mind võlus koheselt nende laialdane kasutamisevõimalus - see lendas ja hõljus aeglaselt õhus, seda sai väikseks teha, see hoidis hästi oma kuju ning neid oli paljudes erinevates värvides. Kui tüllkangas kokku mässida ja pihu sisse ära peita ning seejärel see aeglaselt avada tekkis visuaalselt tunne nagu see oleks öitsema läinud lill. Selle mõtte võtsin ma kohe omaks ning tekkis idee kasutada näidendis võlulille.

Edasine protsess nägi välja nii, et tundides käsitlesime samu lugusid, mis esinemiselgi esitamisele tulid, kuid tundide huvitavamaks tegemiseks võtsin aeg-ajalt kasutusele ka mõne laulumängu või muu uue lihtsama loo. See olenes suuresti ka tunni ülesehitusest, mida antud hetkel rohkem vaja oli. Iga tund oli natuke isemoodi, kuid fookuses olid esinemisele tulevad lood. Enne laulmist oli meil kombeks teha väike küsimuste või arutlemise ring mingil kindlal teemal, et lapsed juba teema kohaselt häälestada.

Muinasjutu temaatika keerles ümber vihmaajaj ja võlulille, millest viimane pidavat imeväel õitsema minema ja vihma minema peletama kui talle laulda. Muinasjutt sai lühidalt kirja pandud järgnevalt:

Vihma oli sadanud juba mitmeid nädalaid. Olime ema käest kuulnud ühest vihma loitsust, mis pidavat vihma minema peletama. Me roovime, kas sellest võiks abi olla (laul "Pääväk, tule vällä"). Kuid sellest pole kasu. Vihma muudkui sajab ja lõppu ei paista olevat. Ema aga jutustas meile ühe loo võlulillest, millele lauldes pidavat see vihma eemale peletama ning head vilja- ja karjaõnne tooma. Läksimegi seda lillekest otsima. Tee peal kohtasime ühte perenaist, kes oli oma töödega hätta jäänud ning läksime talle appi loomi toitma (laul "Sõõru, lehmakene!"). Kuna päev oli õhtusse vajunud, jäime perenaise juurde ööseks. Enne magama heitmist tegime ennast porist ja pikast rännakust puhtaks (laul "Vannilaul"). Heidame magama. Hinges väike kahetsus, et kodust minema hiilisime, sest ema kindlasti muretseb ja omas voodis magada on ju kõige parem (laul "Õhtul, kui jõuan ma koju"). Saabub hommik. Täname perenaist külalislahkuse eest ning jätkame teekonda. Tee peal kohtame igasugu huvitavaid loomi ja linde, kes näitavad meile teed. Sügaval metsas kõlab tõeline metsamuusika (laul "Metsamuusika"). Lille eripäraks on see, et mida lähemal sa lillele oled, seda kõvemaks muutub laul. Niimoodi teravalt kuulates leidsimegi lilled üles! Ja neid oli palju! Igaüks võttis ettevaatlikult lillekese peo peale ning laulis talle võlulille laulu, et vihm minema peletada ja päike pilve tagant välja tuua (laul "Võlulill"). Vihm kadus kui võluväel ning päike tuli pilve tagant välja. Päikesekiired juhatavad meid tagasi koju. Jõuame koju, kui päike juba loojub ning kodutrepil tervitab meid ema (laul "Õhtul, kui jõuan ma koju" viimane fraas: "Õhtul, kui jõuan ma koju, ootab mind emake. Jah, nüüd saangi ma aru: kodu, mu õnn on see!").

Muinasjutu ja laulude sidumiseks tegin ka mõningaid mugavdusi. Näiteks muutsin mõnes laulus sõnu või tõin helistiku madalamale, et lastel oleks parem laulda. Pöörasin ka tähelepanu sellele, et laulude vältel toimuksid erinevad tegevused, liikumised ja pillimäng mis seda ilmestaksid.

5. REPERTUAARI METOODILINE JA MUUSIKALINE ANALÜÜS

Repertuaari valikul lähtusin suuresti laste vanusest ning enda kokku kogutud laulude valikust. Lugude valimisel pidasin oluliseks ka lugude lihtsust ning loogilisust, et lastel tekiksid elulised seosed ja ettekujutused loo temaatikast. Tähelepanu pöörasin ka lugude keerukusele ja kõrgustele ning kohandasin neid vastavalt vajadusele. Järgnevalt toon välja iga loo metoodilise ja muusikalise analüüsi ning põhjendan, miks otsustasin valida just need lood.

5.1 “Tere-tere sulle”

Tegemist on tunni alustamise lauluga. See fikseerib laste jaoks täpselt ära tunni alguse momendi. Kasutasime seda väikest lugu ka kontserdi sissejuhatavaks lauluks, et ennast publikule tutvustada ning kontserdi üheks väljundiks oli ka õpitud asjade esitamine, mille hulgas oli ka see väike lauluke. Kuna see oli esimene asi, mida me esmakordsel kohtumisel tegime, siis leidsin, et oleks sümboolne seda ka kontserdi sissejuhatuseks teha, kuna see on lastele tuttav ning nad on selle hästi omaks võtnud.

Laul kõlas kontserdil ilma saatepillita ja originaalis on see samuti mõeldud ilma saateta laulmiseks. Laulu helistik on C-duur ning taktimõõt 3/4. Diapasoon on c1-g1.

See lugu võimaldas ka mul tundides kasutama hakata “jutupulka”, mis käib nimede ütlemise ajal ringi ning on justkui tähiseks sellele, kes räägib ja kelle käes on “jutupulk”. Samuti kasutan seda ülejäänud tunni vältel, kui jutt kipub suureks minema. Kui keegi soovib tunni alguses midagi jagada, käib see samuti ringi ning on selle käes, kes hetkel räägib.

5.2 “Pääväk, tule vällä”

“Pääväk, tule vällä” laulu valisin õppimiseks eelkõige selle lihtsa meloodia poolest. Sellel lool on loogiline sisu, kuid selle raskuseks võivad osutada sõnad. Et loo sisust paremini aru saada, laulsime loo alguses nii läbi nagu ta kirjas on ning seejärel rääkisime selle sisu ja sõnad läbi, kuna lugu on murdes kirja pandud. Kui lugu sai juba selgemaks, lisasime juurde ka liigutused, mis toetaksid laulu laulmist. Seejärel püüdsime loo rütmikat tajuda ning lisasime sahistid ja vihapillid.

Laul kõlas kontserdil koos sahistite ja vihapilliga. Püüdsime sahistitega imiteerida laulu rütmikat täpselt nii nagu laulame. Laulu helistikuks on D-duur ning taktimõõt on 4/4.

Diapasoon on e1-a1. Tegemist on regilauluga, mida on laulnud 1971. aastal Karksist pärist laulik Helene Jõgi.

Esinemiseks ettevalmistudes võtsimegi kasutusele sahistid ja vihmapilli ning otsustasin, et esitame loo koos pillidega ja ilma liigutusteta. Laulame koos eest ning korduse ajal sosistame ning teeme sahistitega rütmikat järgi. Antud lugu oli hea seostada ka kevadise ja sügisese ilmaga, kus palju sajab ning sellele oli hea mõelda laulu toetav eellugu. See aitab lastel tekitada elulisi seoseid. Tegin loo ka natuke madalamaks, et lastel oleks mugavam laulda.

5.3 “Sõõru, lehmakene”

Antud loo võlu peitub selle lihtsuses. Laul on väikese ulatusega ning on sobilik antud vanuserühmale. Kuna soov oli tuua laulu sisse rohkem loomi, siis muutsin laulu sõnu pisut lihtsamaks ning lisasin sinna erinevaid taluloomi. Olen täheldanud, et loomade temaatika on sellises vanuses laste jaoks alati väga huvitav ning ka sellele loole oli hea mõelda mõnda eellugu või sissejuhatavat tegevust.

Laul kõlas kontserdil koos kandleaatega. Antud laulu helistik on D-duur ning taktimõõt 4/4. Tegemist on Paistust pärit rahvalauluga. Laulu diapasoon on d1-fis1.

Sageli tegime ka erinevaid lauluharjutusi loomahäältega ning seejärel suundusime laulmise juurde. See aitas hästi häälestada eelseisvaks lauluks. Kui laul oli juba rohkem selge, lisasin juurde ka natuke rohkem liikumist - panin klassi erinevatesse kohtadesse need samad loomad, kellest oli juttu ka laulu sees ning hakkasime neil “külas käima”. Liikumine oli vaba, aga oluline oli, et liikumine toimuks koos. Iga looma juurde jõudes toitsime neid ning laulsime ühte fraasi sinna juurde ja liikusime pärast seda järgmise looma juurde.

5.4 “Vannilaul”

“Vannilaulu” valisin juba aasta alguses repertuaari seetõttu, et sellel oli olemas ka fonogram. Kuna tegin tunde lastega üksi, siis oli väga keeruline üldse mingit saadet kohe juurde võtta, kuna pidin tegevuste ajal olema koguaeg laste lähedal ning nendega kontaktis. Kolme kuni nelja aastastel lastel kipub tähelepanu väga kergesti hajuma ning seetõttu oli vaja laulule juurde mõelda ka liigutused mis laulu toetaks.

Laul kõlas kontserdil koos klaverisaatega. Laulu helistik on D-duur ning taktimõõt on 4/4. Loo autoriks on Airi Liiva. Diapasoon on d1-a1.

“Vannilaulu” raskuseks võib olla selle küllaltki suur ulatus, kuid lapsed harjusid kiiresti loo meloodia ja tunnetusega ning otsustasin selle siiski repertuaari jätta. Kontserdi formaati valisin ta seetõttu, et lapsed saaksid liigutusi ja laulu samal ajal harjutada, mis aitab kaasa koordineerimisele ja toetab mingil määral ka loo sisu ja temaatika edasi andmist. “Vannilaul” on piisavalt pikk ja piisavalt lühike, et lapsed ära ei väsiks ning küllaltki lõbusa ja hüppava meloodiaga. Antud laulule oli väga hea mõelda juurde ka erinevaid liigutusi, kuna loo sisu oli väga otsekohene ja eluline.

5.5 “Õhtul, kui jõuan ma koju”

Kui enamus kontserdi kontseptsioonist oli välja mõeldud, kaalusin, kuidas saaksin ka enda musikaalsust rohkem esile tuua. Mõtisklesin kogu muinasjutu temaatika peale ning juurdlesin selle üle, kuhu oleks võimalik juurde siduda veel mõni number, et saaksin ka ennast natukene laulmise mõttes proovile panna. Kuna huvitun viimasel ajal järjest rohkem klaverimängu ja laulmise kooskõlast, siis mõistsin, et soovin seda ka selle kontserdi ajal rakendada. Otsisin kõikvõimalikke unelaule ja muid teemaga seonduvaid lugusid ning leidsin “Õhtul, kui jõuan ma koju” noodi.

Laul kõlas kontserdil minu esituses koos klaverisaatega. Laulu helistik on E-duur ning taktimõõt 4/4. Loo autoriks on Riine Pajusaar. Laulu diapasoon on dis1-cis2.

Mind võlus selle loo puhul selle imeilus viis ja sõnum, mis täiustavad üksteist väga hästi. Leidsin, et see sobiks ka meie muinasjutu sisuga väga hästi, kuna lõpus koorub välja peamine mõte - kodu on kõige kallim ja parem ning üksi ei tohiks kuhugi rändama minna. Laulu sisu tabas täpselt seda mõtet, mida olin tahtnud edasi anda. Kuna refrääni osa on päris kõrge, siis lastega ma seda laulda poleks saanud, seega otsustasin, et esitan ka ühe väikse pala muinasjutus sel ajal, kui lapsed etenduse sees magavad.

Laulu viimane fraas kõlab aga järgmiselt - “Õhtul, kui jõuan ma koju, ootab mind emake. Jah, nüüd saangi ma aru - kodu, mu õnn on see”. Jätsin selle osa muinasjutu kõige lõppu ning otsustasin, et laulame seda lastega koos. See oli lõpetuseks ja loo kokkuvõtmiseks täpselt õige fraas ning andis mõtet kenasti edasi.

5.6 “Metsamuusika”

Laul “Metsamuusika” on taaskord lugu, millesse on seotud nii loodust, loomi kui ka linde. Loo temaatika haakus väga hästi taaskord meie muinasjutu temaga. “Metsamuusika” rääkis meie jaoks metsas kuuldavatest helidest, mis andis võimaluse ka laste loovusel lendu minna. Samuti oli laulule hea jutustada sissejuhatavat eellugu. Tegime järgi erinevaid loomade hääli ja arutasime selle üle, milliseid hääli metsas kuulda on.

Laulu esitasime kontserdil koos kandleaatega. Laulule lisaks oli meil kaasatud ka ringjoonel liikumine ning sisse ja välja liikumine, et harjutada laulu ja liikumist koos. Loo helistik on D-duur ning taktimõõt 3/4. Laulu autoriks on Riine Pajusaar. Diapasoon on d1-a1.

“Metsamuusika” raskuseks võib osutuda sellises vanuses lastele selle viis. Esimene pool salmist on kolmel noodil, kuid refrääni osa on küllaltki keerukas. Lool on toetavad sõnad ning palju kordusi. See lubab viisile pisut rohkem keskenduda ja sõnad tulevad juba pärast paari läbi laulmist iseenesest.

5.7 “Võlulill”

Laul “Võlulill” on minu enda loodud väike lastelaul. Laulu idee sündis sellest, kui nägin tüllkanga kasutamise võimalusi loovmängu loengus. See tundus visuaalselt huvitav ja sellega annab väga palju mängida. Leidsin, et tüllkangast kasutada laulu sees lillena, mis siis imekombel laulmise tulemusena avaneb, on päris tore mõte.

Lille avanemiseks oleks võinud kasutada ka mõnda teist juba olemasolevat laulu, kuid sel hetkel ei leidnud sobivat, mis haakuks ka meie loo temaatikaga. Seetõttu tundsi vajadust ja soovi see ise luua, et saaksin seda ka edaspidi kasutada ja oma töös rakendada.

Laulu loomist alustasin viisist. Püüdsin tabada õrna helikeelt, mis iseloomustaks kaunist ja müstilist lille. Viisi loomisel püüdsin lähtuda pisut ka laste vanusest, et ulatus liiga suureks ei läheks. Tahtsin, et see oleks lihtne ja loogiline ning lastele eakohane. Loo meloodia liigub alguses üles ning seejärel alla tagasi, mis teeb ta üsna kergesti mõistetavaks ja hästi meeldejäävaks. Pärast viisi ja harmoonia mõtlemist lisasin temaga haakuvad sõnad. Laulu lõppedes avanesid laste käed ning laulu vägi aitaski võlulille õitsema.

Laul kõlas kontserdil koos klaverisaatega ning samal ajal hoidsid lapsed käes ka võlulille ning laulsid neile, et nende õis avaneks. Loo helistik on C-duur ning taktimõõt on 2/4. Diapasoon on d1-a1.

6. REFLEKSIION

Kogu protsess ise oli minu jaoks küllaltki pingeline, kuid kindlasti äärmiselt õpetlik. Kuna minu kogemused muusikaõpetajana on alles alguses, siis sellele vaatamata jäin kogu ettevalmistusprotsessi ja ka kontserdiga üldpildis rahule. Olen väga uhke ka oma pisikeste õpilaste üle, tänu kellele olen saanud proovile panna oma pedagoogilisi oskusi ning õppinud koos nendega ka ennast paremini tundma.

Kõige rohkem nautisin töö tulemust ehk kontserti – näha kolme-nelja aastaseid lapsi kaasa tegemas ja üldse osalemas oli minu jaoks isiklikult suur saavutus. Seda, kuidas nad olid nelja kuu jooksul arenenud, hoolimata ühest lühikesest tunnist nädalas, oli äärmiselt tore näha. Samuti rõõmustas mind see, et osad lapsed olid ka kodus laule harjutanud. Saatsin ka lastevanematele laulud, mida tunnis tegime ning palusin aeg-ajalt neid lastega koos kodus laulda.

Kahjuks aga lahkusid enne mai algust kaks õpilast, kellega olime esinemiseks tublisti harjutanud ning esinemise päeval haigestus veel kolm. Kontserdi pidime olude sunnil ära tegema nelja liikmelise pundiga. Lapsed, kes kontserdil osalesid, olid aga äärmiselt tublid ja vaprad ning oli näha, et nad olid nende lugudega ka kodus pisut tööd teinud, kes rohkem, kes natuke vähem. Loodan, et nende muinasjutumaaailm sai täiendust ning huvi muusika vastu kasvas.

Õppisin protsessi käigus väga palju ka enda kohta. Panin tähele, et oskan pingelistes olukordades rahulikult jääda, kohapeal kähku improviseerida ning täheldasin ka seda, et töö struktuur ja ettevalmistus on minu jaoks väga olulised. Ei möödunud ühtegi tundi, kui ma ei oleks kirja pannud tunni teemasid ning eesmärgid. Kindlasti oli selles oma osa ka konkreetsetel väljundil ehk kontserdil. Kõige rohkem soovisin, et lapsed ise naudiksid ja saaksid tunda eduelamust, et nad oleksid kaasatud ja huvitatud ning et kogu kontseptsioon ei väsitaks neid lõpuks ära. Viimase all mõtlen seda, et kontserdiks ettevalmistudes olid meil küll kindlad lood, aga iga tundi ei saanud samasuguselt üles ehitada nagu eelmist. Lastele on vaja vaheldust ja see oli kindlasti ka üks kõige suuremaid katsumusi – kuidas õpetada lastele kindlat repertuaari, ilma, et see nende jaoks üksluiseks ei muutuks.

Tabasin ennast ka mõttelt, et õpetajatöös pole oluline ainult tulemus, vaid kogu protsess – mil viisil, miks ja mida ma soovin õpilastele edasi anda. Soovin, et lapsed ei kardaks teha vigu; et õppimine oleks nende jaoks huvitav ning mitmekülgne; et nad õppeprotsessi käigus avastaksid midagi ka iseenda ja oma võimete kohta.

KOKKUVÕTE

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks on anda ülevaade minu õpi- ning töökogemustest, muusika ja muinasjutu seosest ning kasutusvõimalustest õppeprotsessis, kontserdi kontseptsioonist, repertuaarist ning ettevalmistusest. Ühtlasi analüüsida ka praktilise osa õnnestumisi ja kitsaskohti.

Kontsert toimus Tartu erahuvikoolis „HuviTera“ 15. mail ning kaasa tegid kolme kuni nelja aastased muusikaringi lapsed. Kontserdi üldine kontseptsioon oli muinasjutuline rännak, mida ilmestasid tundides õpitud ja lauldud lood. Kuna tegemist on huviringiga, siis kontsert oli ka üheks väljundiks, et anda lastele võimalus esineda ja ennast proovile panna. Samuti oli võimalus tulla ja vaadata kontserti ka lastevanematel, et näha, mida nende lapsed muusikaringis teevad.

Kontserdiks valmistumine algas juba veebruarikuus, kui hakkasin vähehaaval välja töötama kindlat repertuaari. Lugude põhjal mõtlesin välja muinasjutu ning üheks tingimuseks oli see, et lugu oleks võimalikult paindlik ning et seda oleks võimalik huvitavana hoida. Õppeprotsessi käigus lisasin vähehaaval lauludele ka erinevaid tegevusi ja elemente, et lugusid ilmestada. Muinasjutu inspiratsiooni allikaks olid olemas olevad lood ning ka lapsed andsid oma väikese panuse muinasjutu väljamõtlemisele.

Olen tänulik, selle võimaluse eest ning sooviksin tänada oma juhendajat Tuuli Jukki, toredaid HuviTera lapsi ja nende vanemaid, Merli Mäeväljat, kes aitas pilli saadete ning lavaliste liikumistega ja Jürgen Pulest, kes aitas kontserdi videopilti saada.

KASUTATUD KIRJANDUS

Hohr, H. (2013). Normativity in Fairy Tales: Scope, Range and Modes of Communication. *Scandinavian Journal Of Educational Research*, 57(6), 600–611

Kumpas, A., Vikat, M. 2001. Lapse varajasest muusikalisest arengust. – Väikelaps ja tema kasvukeskkond II. Tallinn: TPÜ, lk 37–53

Kuusk, K. (2014). Hea lapse laulud. Avita Kirjastus.

Laxen, U. (2005). Laul, mis leidis sõnad. Mängu kaudu sisemise vabaduseni. AS Kirjastus Ilo, lk 56-64.

Moora, K. K. (2017). MUINASJUTTUDE KASUTAMINE KOOLIEELIKUTEGA LÄBIVIIDAVATES ÕPPETEGEVUSTES VALGA MAAKONNA LASTEAEDADE NÄITEL bakalaureusetöö.

Muldma, M., & Kiilu, K. (2009). Valdkond “Muusikaõpetus “. *Õppe-ja kasvatusgevuse valdkonnad [Areas of teaching and education activity]*, 91-107.

Muldma, M. (2008). Muusikaline kasvatus. E. Kikas (Toim), *Õppimine ja õpetamine koolieelses eas* (lk 256-271). Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. Seminari- ja lõputööde statuudid.

https://moodle.ut.ee/pluginfile.php/2108197/mod_resource/content/0/VKA%20Seminari%20ja%20loputoode%20statuudid%202022.pdf

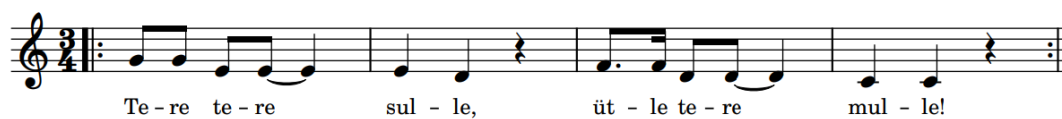
Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia. Üliõpilaste kirjalike tööde koostamine ja vormistamine.

https://moodle.ut.ee/pluginfile.php/2108199/mod_resource/content/0/T%C3%9CVKA%20%C3%BCli%C3%B5pilaste%20kirjalike%20t%C3%B6%C3%B6de%20koostamine%20ja%20vormistamine..pdf

LISAD

Lisa 1 "Tere-Tere"

Tere-tere

Te - re te - re sul - le, üt - le te - re mul - le!

Lapsed istuvad ringis ning esmalt lauldakse ära laul. Lisada võib ka liigutused "sulle" ja "mulle" sõnade peal ("sulle" - kaks kätt näitavad ringi sisse teiste poole; "mulle" - kaks kätt näitavad enda peale). Seejärel hakkab päripäevas ringi liikuma jutupulk ning igäüks ütleb oma nime. Vajadusel võib lisada ka nime ütlemisel mõne liigutuse või rütmi, mida teised korrata saavad.

Lisa 2 "Pääväk"

Pääväk, tule vällä

D-duuri kandlel

Karksi

Pää - väk, tu - le väl - lä, pää - väk, tu - le väl - lä.

Pääväk, tule vällä,
vihmak, mine üle!
Vii aga vihma Virumaale,
saada sadu Saaremaale!
Annan sulle kakku,
liha panen sisse,
võid määrin pääle.

IV C IV C I G I G

G-duuri kandlel saab laulda ja mängida C-duuris, sellisel juhul on vaja võtta IV (C) ja I (G) akord.

G-duuri kandlel

Karksi

Pää - väk, tu - le väl - lä, pää - väk, tu - le väl - lä.

Lisa 3 "Sõõru, lehmakene!"

Sõõru, lehmakene!

Paistu

3 1 2 1 3 1 2 1 3 1 2 1 3 1 2 1
 Sõõ- ru, sõõ- ru, leh- ma- ke- ne, sõõ- ru, sõõ- ru, leh- ma- ke- ne.

Sõõru, sõõru, lehmakene,
 anna piima usinaste,
 mul on aega kasinaste!
 Tuhat tööd jäi tua juure,
 küsimata kõõgi juure,
 mõtlemata mõisa juure,
 arvamata aida juure.
 Sõõru, sõõru, sõrgajalga,
 anna piima, arkijalga!
 Orjakene ootab süia,
 lapsukene laulab süia,
 tallekene tahab süia.

Lisa 4 "Vannilaul"

Vannilaul

Fonogramm 9

Airi Liiva

D A D G D A G A D

Must on mi-nu ni-na ja po-ri-sed mu käed, rõõ-mu-ga hõi-sa-tes ma van-ni läen.

D A D G D A G A D

Va-ja vei-di see-pi ja pal-ju-pal-ju vett, val-get see-bi-vah-tu ja em-me peh-met kätt.

D A D A ^{D/B} Bm⁷ ^{G/E} Em⁷ A D

Prit-sin sii-a-sin-na, van-ni-tu-ba täis on vett. Vah-tu ü-les al-la, märg on kä-te-rätt!

Lisa 5 "Õhtul, kui jõuan ma koju"

11. Õhtul, kui jõuan ma koju

R. Pajusaar

© Audiosus OÜ 2011

FONO NR 8

Riine Pajusaar

Südamlikult

1. Õh - tul, kui jõu - an ma ko - ju,
2. Ööd on siin - kan - dis kül - mad,
3. Õh - tul, kui jõu - an ma ko - ju,

oo - tab mind e - ma - ke. Oo - ta - vad vih - mas ja
 hom - mi - kul lom - pi - del jää. Ak - nal mind saa - da - vad
 oo - tab mind e - ma - ke. Jah, nüüd saan - gi ma

ra - jus soo - jus ning tas - si - ke teed.
 sil - mad, nae - ru - sed, lah - ked ja hääd.

Refr

Ko - du on paik, mi - da hoi - an ma. Ko - du on paik, mi - da

ar - mas - tan. I - gal õh - tul, kui jõu - an ma ko - ju, see

mee - nub mul taas. ko - du, mu õnn on see!

2009

Lisa 6 "Metsamuusika"

METSAMUUSIKA

Riine Pajusaar

KÄ - GU KUK - KUB, KÄ - GU KUK - KUB: KU - KU, KU - KU.

MET-SA-MUU-SI - KA, TU - LE KUU - LA - MA, RUT - TU, RUT - TU.

2. LIND LAULAB, LIND LAULAB: TIRI-LII, TIRI-LII.
METSAMUUSIKA TULE KUULAMA, RUTTU, RUTTU.
3. VIHMA SAJAB, VIHMA SAJAB: TILK-TILK, TILK-TILK.
METSAMUUSIKA...
4. KONN KROOKSUB, KONN KROOKSUB: KROOKS-KROOKS, KROOKS-KROOKS.
METSAMUUSIKA...
5. KÄGU KUKUB, KÄGU KUKUB: KU-KU, KU-KU.
METSAMUUSIKA...

Lisa 7 "Võlulill"

Võlulill

Raina Luht

C C C /B Am7 Am7

Kau-nis võ- lu lill a- va o- ma õis
Kau-nis võ- lu lill ot- si- sin just sind

Piano

6 F F Gsus4 G

lau- lan sul- le ma üh- te kau- nist viit.
lau- lan sul- le ma üh- te kau- nist viit.

Pno.

10 C C C /B Am7 Am7

A- va o- ma õis i- lu il- ma too

Pno.

15 F F G C

päi- ke pil- ve ta- gant sa väl- ja too.

Pno.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Raina Luht,

1. Annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose “Muinasjutuline rännak muusikas”, mille juhendajaks on Tuuli Jukk, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Raina Luht

19.05.2023